

LUNDS
UNIVERSITET

Grad av näringsfrihet och fattigdom

En statistisk analys på 83 länder

Daniel Bourghardt

Abstract

This study uses multivariate regressions analysis to investigate the connection between business freedom and two, both monetary and non-monetary, measures of poverty in 83 countries. Business freedom is a policy that effectively means the absence of entry barriers for business to the formal economy. Entry barriers are the unnecessary costs of bureaucracy and formality that impedes the start of new businesses. The informal economy is unofficial work without employment or legal protection. The legalist theory states that entry barriers, or the absence of business freedom, creates a larger relative informal economy which in turn confines the poor into a perpetuating cycle of poverty. The study finds that there is a statistically significant connection between business freedom and both measures of poverty, even after the control variables democracy, property rights, corruption and government effectiveness are taken into account. Since the data used is cross-sectional, however, the analysis cannot statistically conclude which of the two variables causes which, only that there is a connection. Government effectiveness also shows statistical significance with both measures of poverty. Since government effectiveness, as well as business freedom, relates to the informal economy, the study concludes that absence of business freedom and government effectiveness both cause a larger relative informal economy, and that the informal economy therefore is the major cause of poverty of the variables discussed.

Nyckelord: poverty, business freedom, entry barriers, policy, multivariate regression analysis, legalist theory

Antal ord: 9733

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte	2
1.2	Frågeställning	2
2	Fattigdom	3
3	Näringsfrihet	6
4	Metod och material	11
4.1	Metod	11
4.2	Material	12
4.2.1	Avgränsningar	12
4.2.2	Begränsningar i datamaterialet	13
4.3	Huvudvariabler	14
4.3.1	Business Freedom	14
4.3.2	Fattigdom	16
4.4	Kontrollvariabler	18
4.4.1	Grad av demokrati	21
4.4.2	Regeringseffektivitet	23
4.4.3	Äganderätter	24
4.4.4	Korruption	25
5	Resultat	27
6	Slutsats	32
7	Referenser	34

1 Inledning

Av världens population på 7 miljarder människor lever 2.47 miljarder idag på mindre än \$2 per dag, (Khavul & Bruton 2013, s. 287) en tredjedel av mänskligheten lever med andra ord i kritisk ekonomisk fattigdom. Då en så stor andel av världens befolkning lever i fattigdom står det som en central fråga för världens makthavare, att utrota fattigdomen är en av de viktigaste frågor vår samtid står inför. (Norton & Gwartney 2008, s. 23) Trots detta har vi, globalt sett, inte kunnat notera några större framsteg i modern tid, den totala population som lever i sådan extrem fattigdom som mindre än \$2 per dag har nämligen visat sig vara relativt orörlig mot bakgrund av att siffran endast minskat från 2.59 miljarder år 1981. (Khavul & Bruton 2013, s. 287)

Många fattiga lever i länder och sociala system som gör det svårt att bryta sig ur fattigdomen då få möjligheter till detta erbjuds, något som kan sägas vara grunden till fattigdomsproblematiken, men det finns regioner där man har lyckats. De senaste 35 åren har miljontals människor i länder som Sydkorea, Malaysia, Indien och Kina lyckats hitta en väg ut ur fattigdomen, där har andelen fattiga minskat kraftigt till följd av stark ekonomisk tillväxt. (Norton & Gwartney 2008, s. 33) Andra länder, som de i Subsahariska Afrika, har däremot inte lyckats hitta några liknande framgångsrecept. Med några enstaka undantag, som uppvisat trendbrott, är idag förväntad livslängd lägre, populationstillväxten högre och fattigdomen mer kritisk i Subsahariska Afrika än för 35 år sedan. (Khavul & Bruton 2013, s. 287)

På senare år är det framförallt det generella begreppet ekonomisk frihet som fått stå i rampljuset i termer av att öka tillväxttakt och motverka fattigdom, detta samband får även anses relativt välbelagt både i teoretisk och i empirisk mening. Ekonomisk frihet är dock ett generellt och mångsidigt begrepp, undertecknad anser därför att det finns ett behov av att precisera sambandet med fattigdom. Redan 1934 väckte Joseph Schumpeter idén att entreprenöriella aktiviteter leder till ekonomisk tillväxt. Det har länge förutsatts att ett sådant samband existerar, men på vilket sätt det påverkar ekonomisk tillväxt och därmed

fattigdom har rönt mindre uppmärksamhet. (Alvarez & Barney 2014, s. 161) En komponent i begreppet ekonomisk frihet är grad av näringsfrihet, detta är de inträdeshinder i form av opåkallade kostnader av formalitet och byråkrati som föreligger för att starta företag, något som kan hämma entreprenöriell aktivitet och incitament för att starta näringsverksamhet. (Rogers 2009, s. 10) Enligt den legalistiska teorin skapar sådana inträdeshinder en större relativ informell ekonomi, vilket i sin tur får direkt negativa återverkningar för både ekonomisk tillväxt och fattigdom. (Rogers 2009, s. 3)

Den forskning som bedrivits i ämnet har främst varit kvalitativ, ”now that scholars have established a solid albeit nascent foundation of qualitative-based insights, it may be time for them to augment their investigations via the collection of large data sets and quantitative analysis.” (Bruton et. al 2013, s. 685) Det finns med andra ord ett behov av kvantitativa analyser inom detta forskningsområde, en lucka denna uppsats åtminstone ämnar lämna ett bidrag till. Mot den bakgrunden intresserar sig undertecknad för hur grad av näringsfrihet påverkar fattigdom och undersöker detta genom en statistisk analys på 83 länder. Studien använder multivariat regressionsanalys och sambandet kontrolleras för med demokrati, korruption, äganderätter och regeringseffektivitet som kontrollvariabler.

1.1 Syfte

Syftet är inte att hitta en förklaring eller en orsak till fattigdom som utesluter andra tänkbara orsaker, det är snarare att visa hur grad av näringsfrihet kan påverka fattigdom. Vidare är syftet med uppsatsen att empiriskt göra en undersökning inom detta forskningsområde med kvantitativ metod. Därmed är förhoppningen att kunna lämna ett bidrag till den kunskapslucka som till synes finns inom ämnet, där fokus snarast verkar ha legat på att utveckla teorier, men där mindre kraft lagts på att empiriskt belägga dessa.

1.2 Frågeställning

– Hur påverkar graden av näringsfrihet fattigdom?

2 Fattigdom

“For the first time in history, humanity possesses the knowledge and the skill to relieve the suffering of [those living in poverty].”

– Harry Truman, president i USA 1945 - 1953

Teoretiska förklaringar till förekomsten av fattigdom är lika många som de är omtvistade. Generellt kan man säga att fattigdom uppkommer och består där negativa och ömsesidigt underbyggande ekonomiska, politiska och sociala företeelser gör förändring och utveckling svår att få till stånd. (Khavul & Bruton 2013, s. 287) Fattigdom är en ond cirkel som går vidare i generationer, fattigdomen i sig själv kan alltså betraktas som ett hinder för att ta sig ur den. Låg inkomst förhindrar föräldrar att tillhandahålla sina barn utbildning som i framtiden skulle kunna generera högre inkomster. I många fall tvingar det barnen tidigt in på arbetsmarknaden vilket berövar dem på ens en grundläggande utbildning. Brist på tillgång till sjukvård ökar mottagligheten för skador och sjukdomar vilket i sin tur minskar möjligheterna att arbeta och vara produktiv. Brist på näring ger liknande effekter, lägre energi till följd av näringsbrist hämmar produktiviteten. Dessa är exempel på kronisk fattigdom, en ond cirkel som pågår i generation efter generation med få möjligheter att ta sig ur. (Vandenburg 2006, s. 13)

Fattigdom betraktas i allmänhet i strikt monetära termer. I Nobelpristagaren Amartya Sen's bok 'Development as Freedom' (2001) betraktas däremot utveckling som en process var man utökar de friheter en människa åtnjuter, ekonomisk utveckling är där endast en instrumentell del av detta. (Sen 2001, s. 36) Det Sen kallar den instrumentella funktionen av frihet avser det sätt på vilket olika former av rättigheter, möjligheter och berättiganden bidrar till att utöka mänsklig frihet och därmed främja utveckling. Den instrumentella funktionen är väldigt effektiv med avseende på utveckling då friheter kan anses vara positivt korrelerade med varandra, en typ av frihet ökar möjligheterna att utöka andra typer av friheter, vilket gör att dessa betraktas som 'the principal means of development'. (Sen 2001, s. 37) I Perspectives on Poverty tar SIDA

(2002) ett liknande angreppssätt, där menar de att fattigdom “robs [people] of the opportunity to choose on matters of fundamental importance to themselves [and] the essence of poverty is not only a lack of material resources but also lack of power and choice” (s. 7) Det är alltså viktigt att även ha med sig detta breda perspektiv, i tillägg till det strikt monetära perspektivet, i studiet av fattigdom. Enligt detta breda synsätt på fattigdom kan en sådan definition vara:

- Poverty is a condition in which people lack satisfactory material resources (food, shelter, clothing, housing), are unable to access basic services (health, education, water, sanitation), and are constrained in their ability to exercise rights, share power and lend their voices to the institutions and processes which affect the social, economic and political environments in which they live and work.

-Vandenburg 2006, s. 8

Enligt denna definition är även demokrati en del av fattigdomsbegreppet, men historien har visat att demokrati inte nödvändigtvis är en förutsättning för ekonomisk tillväxt, med bland annat Singapore och Hongkong som prominenta exempel. Demokrati är dock ändå alltid önskvärt i detta avseende då en hänsynslös och tyrannisk makthavare enkelt kan rasera en ekonomi. (Sachs 2005, s. 87) Detta följer framförallt av vikten av att ha fungerande institutioner. Vare sig det gäller lagar eller normer formar institutioner det sätt på vilket individer och organisationer kontinuerligt handlar. Valfungerande institutioner styr reglerna i samhället enligt ett sätt som får incitamenten att vara i linje med allmänhetens bästa. Dysfunktionella institutioner får motsatt effekt, de kan gravt underminera äganderätter och snarare uppmuntrar och belönar korrupt beteende än tvärtom. När sådana beteenden existerar i ett samhälle är de inte bara svåra att motverka, de förstärks i takt med att det blir en norm för hur människor interagerar. Även detta är en betydande och självuppfyllande del i fattigdomens onda cirkel. (Khavul & Bruton 2013, s. 288)

I forskningen kan vi generellt och historiskt identifiera två diametralt motsatta lösningar på fattigdomsproblemet. Fattigdom kan lösas antingen genom (1) redistribution av inkomster, vare sig det gäller inom det egna landet i form av beskattning eller med hjälp av bistånd, eller (2) erbjuda möjligheter för människor

i fattigdom att skapa sitt eget välstånd. (Mbaku 2013, s. 72) Förespråkare för bistånd menar att det lägger grund för både tillväxt och mänsklig utveckling i utvecklingsländer i det avseende att det erbjuder möjligheter att genom monetära medel bygga upp fysisk infrastruktur och utbildning som i sin tur är drivande faktorer till utveckling. (Gwartney & Connors 2010, s. 50) United Nations Millennium Development Goals kan sägas förespråka denna uppfattning, att lösningen på världens fattigdom är en fråga om redistribution av inkomster från höginkomst- till låginkomstländer. (Norton & Gwartney 2008, s. 23)

Jeffrey Sachs, i *The End of Poverty*, förfäktar även synen att fattigdom skulle kunna elimineras om utvecklade länder varit benägna att förbinda sig till att finansiera de behov som finns i världens fattigaste länder. (Sachs 2005, s. 329) Sachs menar att de strukturella utmaningar människor i fattigdom ständigt möter hindrar dem från utveckling. För att nå utveckling i dessa länder måste man, med hjälp av bistånd, etablera grundläggande infrastruktur så som elektricitet, vägar och skolor samt olika livsförnödenheter så som rent dricksvatten. Först när man gjort detta finns möjlighet till ekonomisk produktivitet. (Sachs 2005, s. 226) Kritiken mot detta förhållningssätt är att bistånd snarare stärker förtryckande regimer och ineffektiva policier än att erbjuda en väg ut ur fattigdomen. Bistånd skapar ett beroende som är svårt att ta sig ur, vad händer när biståndet plötsligt dras in eller minskar? Istället menar många att mer långsiktiga och hållbara lösningar måste till stånd. (Gwartney & Connors 2010, s. 50) Människor i fattigdom måste enligt detta synsätt beredas möjligheten att skapa sitt eget välstånd. En sådan faktor som kan vara drivande är att sänka de inträdeshinder¹ som finns för att starta företag.

¹ I uppsatsen används begreppen "grad av näringsfrihet", "inträdeshinder" och i viss mån "Business Freedom" omväxlande. "Business Freedom" syftar främst på måttet för grad av näringsfrihet.

3 Näringsfrihet

”The task of reducing poverty is not about making people rich, but — instead — about making them productive.” (Stoner & Wankel 2007, s. 10)

I litteraturen finns en relativt bred konsensus kring det faktum att ekonomisk frihet är en viktig faktor för ekonomisk tillväxt och för att motverka fattigdom. Det som inbegrips av begreppet ekonomisk frihet är faktorer så som frånvaro av handelshinder, skattesatser och priskontroller, bra investeringsklimat, stora möjligheter att starta företag och en väletablerad äganderätt. Ekonomisk frihet kan sägas mäta ”the extent to which individuals and families are free to make their economic decisions regarding where to work, what to buy, what to sell, where to invest, and so on.” (Karabegović & McMahon 2008, s. 32)

Den kanske mest extensiva och väletablerade studien i ämnet är Economic Freedom of the World Report från 2008 där man utgick från både monetära och icke-monetära mått på fattigdom och fann ett starkt samband mellan ekonomisk frihet och frånvaro av fattigdom i utvecklingsländer. I en av de första studierna på ekonomisk frihet och ekonomisk tillväxt fann Easton & Walker (1997) att förändringar i ekonomisk frihet har ett signifikant samband med nivån på statens inkomster, även efter kontroll för teknologi, arbetskraftens utbildningsnivå och investeringar. De Haan & Sturm (2000) visade även de med empiriskt material att ekonomisk frihet leder till ekonomisk tillväxt. (McMahon 2009, s. 15)

Påståendet att ekonomisk frihet är en drivande faktor för ekonomisk tillväxt och för att motverka fattigdom står alltså på en relativt stabil empirisk grund. Ekonomisk frihet är däremot, som ovan nämnt, ett mångsidigt begrepp med flera beståndsdelar. Ett mindre utforskat område är hur graden av näringsfrihet, specifikt, påverkar fattigdom. Detta kan kopplas till den grundläggande tanken att entreprenöriella aktiviteter har en positiv påverkan på fattigdom. Grad av näringsfrihet avser förekomsten av de inträdeshinder som föreligger för att starta och driva företag. Inträdeshinder definieras här som de opåkallade kostnader av formalitet och byråkrati som följer av lagar som hämmar

eller försvårar ekonomisk aktivitet när man startar företag. (Rogers 2009, s. 10) Enligt tollbooth-teorin finns inget värde i höga inträdeshinder på marknaden, när höga inträdeshinder föreligger är syftet endast att öppna upp en möjlighet för officiella tjänstemän att ta emot mutor från de som vill starta företag. I en kvantitativ studie med 85 länder fann Djankov et. al (2002) att låg grad av näringsfrihet har ett starkt samband med höga korruptionsnivåer och även en större relativ storlek på den informella ekonomin. (Djankov et. al 2002, s. 3)

Det är viktigt att vi här gör en distinktion mellan den informella och den formella ekonomin. Den formella ekonomin är ett organiserat system av anställning med anställningsregler och arbetsförpliktelser. Arbetare inom den formella ekonomin har ett standardiserat förhållande med sin arbetsgivare som stipuleras genom ett formellt anställningskontrakt. Arbetstagare verkar i en anständig arbetsmiljö och har rätt till lön och förmåner i form av försäkring och pension. Arbetare i den formella sektorn kan jobba i exempelvis offentlig sektor, banker, forskningsinstitut och multinationella och privata företag. (Funds For NGOs 2009) Den formella ekonomin kan betraktas som ett nätverk där de individer som är integrerade i nätverket har möjlighet att generera större output och högre inkomster än de som är utanför. De som är integrerade har möjlighet att åtnjuta förmåner och fördelar från handel, specialisering och skalekonomier. Nätverket skapar även produktions- och anställningsmöjligheter, hög produktivitet per arbetare och billiga konsumentvaror. Det är alltså av vikt att individer blir integrerade i detta nätverk. (Gwartney & Connors 2010, s. 49)

Den informella ekonomin, i kontrast, kan beskrivas som arbete utan anställning och lagligt skydd. Arbetare inom den informella ekonomin erkänns inte av offentliga myndigheter eller arbetsgivare som arbetskraft och har inget eller svagt stöd i lagstiftningen. De som verkar i den informella ekonomin kan arbeta åt arbetsgivare (men i avsaknad av anställningskontrakt), vara egenföretagare (utan någon formell registrering hos myndigheter) eller vara arbetsgivare genom att driva informella företag (vanligt förekommande vid exempelvis familjejordbruk). Den informella ekonomin karakteriseras av ”små och odefinierade arbetsplatser, farliga och ohälsosamma arbetsvillkor, låg nivå av yrkeskunnande och produktivitet, låga och oregelbundna inkomster, långa arbetsdagar och avsaknad av information, finansiering, marknader, utbildning och teknologi. Arbetstagare inom den informella ekonomin karakteriseras av

underordning och sårbarhet.” (LO-TCO 2009, s. 12) Då den informella ekonomin sker utanför alla former av lagliga ramverk är dess aktiviteter heller inte officiellt registrerade och ingår därmed inte i BNP-mätningar. (Rogers 2009, s. 5) Inträdeshinder och kostnader åt sidan finns mycket få fördelar med att verka i den informella ekonomin, dessa få fördelar inkluderar att en minimal kapitalinvestering krävs samt ökad möjlighet till arbetskraftsmaximering. (Rogers 2009, p. 8) Flera forskare menar att det finns en enorm latent entreprenöriell drivkraft inom den informella ekonomin i utvecklingsländer och en stor vilja att både konsumera och producera, “concealed below the surface of the [GDP] numbers is an immense and fast-growing economic system that includes a thriving community of small enterprises, barter exchanges, sustainable livelihoods activities, subsistence farming, and unregistered assets.” (Wankel 2008, s. 13)

Enligt den legalistiska teorin, främst förespråkad av peruvianen Hernando de Soto, är den informella ekonomin inte bara exploaterande till sin natur, utan leder även till ekonomisk stagnation och är ett stort hinder till ekonomisk tillväxt, vilket påverkar fattigdomen negativt. De Soto menar att den informella ekonomin är en reaktion på överreglering från staten som sätter upp hinder och gör det kostsamt att få tillgång till den formella ekonomin, ”the answer is to change our legal institutions in order to lower the cost of producing and obtaining wealth and to give people access to the system so they can join in economic and social activity and compete on equal footing, the ultimate goal being a modern market economy, which, so far, is the only known way to achieve development based on widespread business activity.” (Rogers 2009, s. 3) Trösklarna till inträde måste sänkas så att individer i större utsträckning verkar i den formella ekonomin snarare än i den informella.

Inträdeshinder är tidskonsumerande, komplicerade, kostsamma och i många fall även avskräckande för individer som söker tillträde till den formella ekonomin. Detta kan illustreras bäst av den simulering, med syfte att påvisa kostnaderna för att formalisera ett företag, som tankesmedjan Instituto Libertad y Democracia (ILD) genomförde i Peru 1983. Simuleringen, som gick ut på att registrera en klädesfabrik, en utbredd och vanlig företagsaktivitet i Peru, visade att det krävdes 11 byråkratiska procedurer och 289 dagar för att formalisera klädesfabriken. Varje procedur kostade 194 dollar i snitt och hela processens alternativkostnad var mer än 1000 dollar, det vill säga i termer av den tid som

spenderades på att fullgöra formaliseringen snarare än att arbeta. Utöver detta efterfrågades totalt 10 mutor, varav två inte kunde undvikas för att gå vidare i processen. I detta fall motsvarade de totala kostnaderna för att få tillträde till den formella ekonomin 32 gånger den månatliga levnadslönen i Peru, vilket visar på en skev incitamentsstruktur för inträde till den formella ekonomin. I synnerhet gäller detta i termer av människor som lever i och vill ta sig ur fattigdom. För större företag och förmögna individer utgör dessa hinder inget problem, de har både de tillgångar och den kapacitet som krävs för att göra processen mindre kännbar. (Rogers 2009, s. 10-11)

Det som primärt skapar komplikationer i länder med stora informella ekonomier är den marknadssegmentering som uppstår när arbetskraft är bättre tillgängligt i den informella ekonomin samtidigt som den formella ekonomin är mer rik på kapital. Arbetskraft blir dyrare i den formella ekonomin och kapital dyrare i den informella, detta snedvrider ekonomin, i synnerhet vad gäller utvecklingsländer. Många utvecklingsländer är rika på arbetskraft, snedvridningen leder då till att företag i den formella ekonomin i för liten utsträckning utnyttjar den mest rika produktionsfaktorn, arbetskraft, samtidigt som den informella ekonomin lider av brist på kapital, vilket hämmar företagets tillväxt. Inträdeshinder skapar en ineffektiv specialisering och hämmar den optimala kombinationen av ett lands resurser och produktionsfaktorer. Då företag i den informella ekonomin inte behöver följa lagar om minimilön skapar detta även en form av lönehierarki, anställda i den formella ekonomin inbringar högre inkomst än de i den informella för lika arbete. Vidare har dessa arbetare ingen anställningstrygghet och få möjligheter till befordran. Allt detta innebär att fattigdom är mycket mer utbredd för arbetare i den informella ekonomin. Arbete i den formella ekonomin är önskvärt då det märkbart minskar risken för extrem fattigdom hos individer, men på grund av höga kostnader och inträdeshinder kan det vara svårt att erhålla en sådan anställning. På detta sätt kan höga inträdeshinder skapa en större relativ informell ekonomi vilket ytterligare fångslar in människor i fattigdomens onda cirkel. (Rogers 2009, s. 12-13) Vidare hämmar den informella ekonomin både tillväxt och utveckling och är snarast en eufeism för billig och exploaterad arbetskraft. Därför kan den betraktas som en överlevnads- snarare än en utvecklingsstrategi. (Rogers 2009, s. 22-23)

Jobbskapande inom den formella ekonomin, både i tillräckligt antal och

med tillfredsställande kvalitet, är själva grunden till utveckling och centralt i fattigdomsproblemet. För individer i fattigdom är ett anständigt arbete den bästa garantin för att förändra sitt öde. (Duncan & Sen 2008, s. 135) Arbete tillåter människor både att självproducera och inbringa den inkomst som krävs för att köpa varor och tjänster. De inkomster arbete skapar tillåter även staten att, genom beskattning, finansiera förmåner och tjänster som kan riktas mot fattiga i form av sjukvård, tillgång till rent vatten och utbildning. (Vandenburg 2006, s. 1) För att detta ska vara möjligt måste alltså de arbeten som skapas vara inom ramen för den formella ekonomin. Det är därmed av vikt att länder med stora informella ekonomier vidtar åtgärder för bidra till en utveckling mot fler jobb inom den formella ekonomin. För att göra detta är det viktigt att identifiera orsakerna till vad som skapar stora informella ekonomier, vare sig det gäller inträdeshinder eller andra tänkbara orsaker.

Att förekomsten av en stor relativ informell ekonomi i ett land inte är önskvärt kan vi konstatera mot bakgrunden ovan. Men frågan är om det är just höga inträdeshinder till den formella ekonomin, låg grad av näringsfrihet, som orsakar och skapar den informella ekonomin eller om det snarare är andra potentiella orsaker. Det kan vara andra faktorer som skapar detta och som därmed påverkar fattigdomen negativt. Enligt Jeffrey Sachs bör sådant som grad av näringsfrihet inte ha någon påverkan alls, utan är blott ett "mantra for instant solutions" (2005, s. 318) Det är detta vi ämnar undersöka i denna uppsats, vilket för oss in på förutsättningarna för den statistiska analysen.

4 Metod och material

4.1 Metod

Sambandet mellan grad av näringsfrihet och fattigdom kommer i denna studie att undersökas med multivariat regressionsanalys. Regressionsanalys är både den mest kraftfulla och flexibla analystekniken för stora datamaterial. Framförallt då ens teoretiska modeller kan kontrolleras för med många variabler. (Esaiasson et al. 2012, s. 381)

I analysen är fattigdom den beroende variabeln y , det vill säga det som ska förklaras. (Esaiasson et al. 2012, s. 50) Fattigdom mäts här framförallt i monetära termer, som andel av befolkningen som lever på mindre än \$2 per dag.² Likt Economic Freedom of the World Report från 2008 används även ett icke-monetärt mått på fattigdom i den multivariata regressionsanalysen, förväntad livslängd vid födsel i antal år.³ Som tidigare nämnt är fattigdomsbegreppet mångsidigt, för att fånga in åtminstone en något större del av detta omfattande begrepp använder analysen därmed även ett icke-monetärt mått på fattigdom.

Den oberoende variabeln x är grad av näringsfrihet, variation i denna variabel ska kunna orsaka eller förklara variation i den beroende variabeln. (Esaiasson et al. 2012, s. 51)

² Refereras omväxlande som ”det monetära måttet på fattigdom”

³ Refereras omväxlande som ”det icke-monetära måttet på fattigdom”

4.2 Material

4.2.1 Avgränsningar

Studien är primärt avgränsad till att inkludera de länder vars data finns tillgänglig för den beroende variabeln, fattigdom. Fattigdom mäts här som förväntad livslängd vid födseln i antal år och som andel av befolkningen som lever på mindre än \$2 per dag. För den senare variabeln finns data tillgängligt för 85 länder och här har Världsbanken undersökt enbart låg- och medelinkomstländer. Data finns alltså endast tillgängligt för länder där det är relevant att mäta den i termer av inkomst som understiger \$2 per dag.⁴ (PovcalNet World Bank) Variabeln förväntad livslängd vid födseln har tillgänglig data för 185 länder, men de 100 länder som inte har tillgänglig data för det monetära måttet på fattigdom undantas ur analysen. Med undantag för två länder⁵ har kvarvarande länder även tillgänglig data på den oberoende variabeln och på samtliga kontrollvariabler, vilket ger oss ett urval på 83 länder (n=83). Från tabell 1 nedan kan vi konstatera att det finns en stor spridning på samtliga variabler för länderna i urvalet, vilket är önskvärt då vi i så stor omfattning som möjligt vill kunna dra slutsatser som sträcker sig utanför det analyserade datamaterialet.

⁴ Därför inkluderar analysen ett land som Kina, som kanske inte kan klassas som ett utvecklingsland men som har en stor andel fattiga, 28% av befolkningen lever på mindre än \$2 per dag. (se Appendix 1) På samma sätt är ett land som Sverige exkluderat då fattigdom där inte är relevant att mäta i termer av inkomst som understiger \$2 per dag.

⁵ Sudan saknar data på den oberoende variabeln, grad av näringsfrihet. Irak saknar data på kontrollvariabeln (3) grad av etablerade äganderätter, dessa två länder undantas därför ur analysen.

Tabell 1. Beskrivande statistik

	N	Variations- bredd	Mini- mum	Maxi- mum	Medel- värde	Standard- avvikelse	Skala
Befolkning <\$2 per dag (%)	83	95,10	0,05	95,15	32,13	31,52	0-100
Förväntad livslängd vid födsel (antal år)	83	32,19	46,88	79,07	66,94	9,21	0-∞
Business Freedom	83	54,40	33,50	87,90	61,05	12,87	0-100
Regeringseffektivitet	83	2,84	-1,69	1,15	-0,35	0,61	-2.5 - +2.5
Korruption	83	2,76	-1,38	1,38	-0,45	0,55	-2.5 - +2.5
Äganderätter	83	85	0	85	35,48	14,79	0-100
Demokrati	83	8,92	1,08	10,00	6,22	2,59	0-10

QoG Standard Data Set Cross-Section 2013. Population Below \$2 a Day (%) wdi_pb2 2006-2011, wdi_lifexp Life Expectancy at Birth (years) 2009-2012, Business Freedom hf_business 2009-2012, Government Effectiveness (Estimate) wbgi_gee 2009, Control of Corruption (Estimate) wbgi_cce 2009, Democracy (Freedom House/Imputed Polity) fh_ipolity2 2009, hf_prights Property Rights 2009

4.2.2 Begränsningar i datamaterialet

Den data som den statistiska analysen utgår från är Quality of Government Institutes QoG Cross-Section Data från 2013. Datasetet har 2009 som tvärsnittår, finns ingen data tillgänglig för 2009 har data hämtats från året efter, och sedan året innan, upp till +/- 3 år: (Teorell et. al 2013, s. 7)

hf_business Business Freedom 2009-2012

wdi_pb2 Population Below \$2 a Day (%) 2006-2011

wdi_lifexp Life Expectancy at Birth (years) 2009-2012

wbgi_gee Government Effectiveness (Estimate) 2009

wbgi_cce Control of Corruption (Estimate) 2009

fh_ipolity2 Democracy (Freedom House/Imputed Polity) 2009

hf_prights Property Rights 2009

Det kan vara problematiskt att jämföra data från olika år på detta sätt om det är så att något specifikt har hänt i något av länderna under denna period. Det finns exempelvis en risk att det för något land endast finns data tillgängligt från 2006 för fattigdomsmåttet och 2012 för Business Freedom. Vi skulle då riskera jämföra fattigdomen i detta land år 2006 med graden av näringsfrihet år 2012. Är det så att någon omfattande reform skett för att öka graden av näringsfrihet under denna

period blir resultatet skevt för denna analysenhet. På samma sätt finns möjligheten att något land gjort politiska reformer vad gäller grad av näringsfrihet bara något eller några år innan datan har samlats in, vilket gör att eventuella effekter, eller frånvaro av effekter, inte skulle ha tid att verka och därmed inte reflekteras i fattigdomsmåttet. Datan är dock, som avhandlat ovan, i så stor utsträckning som möjligt från år 2009 och förekomsten av dessa eventuella avvikelser bör kunna betraktas som undantagsfall. Eventuellt avvikande fall bör även jämnas ut i och med det stora urvalet på 83 länder, men det är likväl viktigt att ha detta i åtanke när resultaten tolkas.

Vidare, då uppsatsen använder tvärsnittsdata kan vi dra statistiska slutsatser så som att x har ett statistiskt signifikant samband med y , men däremot är det svårare vad gäller detta samband att kunna statistiskt avgöra huruvida det är så att x påverkar y eller om y snarare påverkar x . Eftersom tvärsnittsdatan inte innehåller någon tidsdimension är det svårt att dra några statistiska slutsatser om sambandets eller pilens riktning, eftersom en orsak generellt ska föregå verkan i tid.

4.3 Huvudvariabler

4.3.1 Business Freedom

Grad av näringsfrihet operationaliseras i denna studie med måttet 'Business Freedom' (hf_business) som publiceras av tankesmedjan Heritage Foundation och dagstidningen The Wall Street Journal. Måttet har skapats som en del i The Index of Economic Freedom, vilket är ett mått på det generella begreppet ekonomisk frihet. Business freedom definieras här som "an individual's right to establish and run an enterprise without undue interference from the state". (Miller et al 2014, s. 82) Business Freedom baseras på data från Världsbankens studie Doing Business och omfattar 10 komponenter, samtliga dessa komponenter konverteras till en skala 0-100, där 100 representerar maximal grad av näringsfrihet.

Starta ett företag ⁶	(1) Antal procedurer (2) Tid (antal dagar) (3) Kostnad (% av inkomst per capita) (4) Startkapital (% av inkomst per capita)
Erhålla licens ⁷	(5) Antal procedurer (6) Tid (antal dagar) (7) Kostnad (% av inkomst per capita)
Stänga ned ett företag ⁸	(8) Tid (antal år) (9) Kostnad (% av tillgångar) (10) Återvinningskvot (cent på varje dollar)

Vi noterar att Business Freedom alltså även inkluderar komponenter som avser processen att stänga ned ett företag, eller försätta det i konkurs. Detta är inte ett inträdeshinder i ordets rätta bemärkelse då det inte mäter de hinder som finns för inträde i den formella ekonomin, utan snarare utträde ur densamma, något som kan ge analysen validitetsproblem. Validitet avser frånvaron av systematiska mätfel, eller att vi mäter det vi vill mäta. (Esaïasson et al. 2012, s. 57) Det finns med andra ord en risk att vi med detta mått, som även inkluderar hinder för utträde ur den formella ekonomin, får systematiska mätfel. Däremot kan man tänka sig att detta hänger ihop med de inträdeshinder som föreligger och att låga inträdeshinder rimligen även innebär att låga utträdes hinder existerar. Vidare finns risk att höga utträdes hinder, med mödosamma och överdrivet byråkratiska processer vid eventuellt utträde, även snedvrider incitamenten för entreprenörer att starta företag från första början. (Miller et al 2014, s. 83) Då höga

⁶ Antal procedurer (1), avser det antal byråkratiska procedurer som krävs för uppstart av ett företag, en sådan procedur kan vara något så enkelt som att fylla i ett formulär eller skriva på ett juridiskt dokument. Tid (2), är den tid i antal dagar som krävs för att genomföra dessa procedurer. Kostnad (3), uttrycker de totala avgifter som krävs för att gå igenom var och en av procedurerna och är uttryckt i termer av % av inkomst per capita. Startkapital (4), är det minsta kapital en entreprenör måste deponera innan företaget kan inleda sina företagsoperationer. (Doing Business a, s. 56)

⁷ Licens syftar till det tillstånd eller certifikat som myndigheterna kräver att ett företag erhåller för att bedriva sin verksamhet. (White 2006, s. 85) Dessa komponenter, (5)-(7), avser samma typ av process som (1)-(3) vid uppstart av företag, men då beträffande det förlopp som krävs för att erhålla en licens.

⁸ Detta avser den process ett företag måste gå igenom när det inte längre har för avsikt att bedriva någon verksamhet. Tid (8), är den tid det tar att formellt stänga ned ett företag, uttryckt i antal år. Kostnad (9), avser kostnaden för processen i termer av % av företagets tillgångar. Återvinningskvot (10), är den summa, uttryckt i cent på varje dollar, som företagets fordringsägare blir ersatta med vid nedstängningsprocessen. (Doing Business b)

utträdes hinder kan påverka incitamenten för inträde i den formella ekonomin kan det alltså ändå finnas en nytta med inkludera detta i måttet.

Data för Business Freedom samlas in genom konsultation med experter, så som företagsadvokater. Anledningen till att man ej konsulterar med företagen direkt är att de bara genomgår en sådan etableringsprocess vid ett enda tillfälle. (Doing Business a, s. 9) Vidare bör dessa experter, som kan behandla över 100 företagsetableringsprocesser om året beroende på vilken ekonomi det handlar om (Doing Business a, s. 7), ha god kunskap om de procedurer som krävs för att starta företag. Data samlas alltså inte in på samma sätt som ILD gjorde i Peru, där man simulerade en företagsuppstart för att få information om de inträdes hinder som förelåg. Detta skulle vara alltför mödosamt att göra på stor skala med över 100 länder.

Något som illustrerades av exemplet där ILD simulerade en uppstartsprocess av ett företag i Peru var att det i vissa fall kan krävas mutor eller andra korrupta handlingar för att ta sig vidare från en procedur till en annan. Djankov et al. menade även i *The Regulation of Entry* (2002, s. 3) att detta kan vara en stor anledning till att besvärliga inträdes hinder överhuvudtaget föreligger, då det ökar möjligheten för officiella tjänstemän att utkräva mutor. Då Business Freedom samlar in data via expertkonsultation kan det finnas en risk att de eventuella korrupta handlingar som fordras för att fullgöra uppstartsprocessen inte reflekteras i datan. Det skulle då eventuellt kunna underskatta de inträdes hinder som föreligger för tillträde till den formella ekonomin för vissa länder. Detta är dock ett generellt problem för korruptionsforskning, det är per definition svårt att mäta och just i detta fall en ofrånkomlig problematik. Bland annat av dessa skäl inkluderas även korruption som en kontrollvariabel i den statistiska analysen, mer om det nedan.

4.3.2 Fattigdom

Som avhandlat ovan kan fattigdom definieras på många olika sätt, det kan ses i monetära termer, men kan även betraktas i form av diverse icke-monetära värden. För att åtminstone få ett något bredare angreppssätt till fenomenet nyttjar denna studie både ett monetärt, andel av befolkningen som lever på mindre än \$2 per dag, och ett icke-monetärt mått, förväntad livslängd vid födsel, på fattigdom i den

statistiska analysen. Analysen innefattar alltså två beroende variabler, dessa analyseras var för sig i två separata multivariata regressionsanalyser. Detta ger ett bredare perspektiv, robustare statistiska resultat och öppnar för möjligheten att dra mer omfattande slutsatser.

Fattigdom i monetära termer operationaliseras som andel av befolkningen i % som lever på mindre än \$2 per dag. Måttet, "Population Below \$2 a Day (%)" (wdi_pb2), härstammar från Världsbanken och mäts i internationella priser från 2005. (Teorell et. al 2013, s. 405) Data har samlats in genom intervjuundersökningar för mer än 1.2 miljoner slumpmässigt utvalda hushåll i dessa länder, vilket representerar 96% av befolkningen i utvecklingsländer. (PovcalNet World Bank) Det finns flera skäl till varför jag valt detta monetära mått på fattigdom och inte exempelvis BNP per capita. Syftet med analysen är att kontrollera hur sambandet mellan grad av näringsfrihet och fattigdom ser ut, det vill säga hur det påverkar de allra fattigaste i samhället. Att då mäta fattigdom i ett land med hjälp av BNP per capita skulle ge en felaktig bild av situationen för landets fattiga då ett sådant mått inte tar hänsyn till ojämlikheter och klyftor, BNP per capita visar inte hur resurserna är fördelade.

Inom ramen för denna uppsats där den informella ekonomin står som ett centralt begrepp, finns en annan fördel med detta mått gentemot BNP per capita. Som tidigare konstaterat sker aktiviteterna i den informella ekonomin utanför alla former av lagliga ramverk, vilket gör att dessa inte är officiellt registrerade och ingår alltså inte i BNP-mätningar. (Rogers 2009, s. 5) Individer som verkar i den informella ekonomin och får sin inkomst genom verksamhet däri, ingår därmed i det mått på monetär fattigdom som nyttjas i denna uppsats, men skulle inte reflekteras i ett BNP per capita-mått.

Måttet är köpkraftsjusterat (PPP), vilket innebär att det är justerat efter kostnaden på varor och tjänster i de olika länderna, något som krävs för att kunna göra internationella jämförelser på fattigdom. Två personer från två olika länder som har samma köpkraft för en specifik vara får alltså samma klassifikation i termer av fattigdom, antingen är ingen, eller båda, fattiga enligt gränsen på \$2 per dag. Köpkraftsjusteringen har gjorts enligt PPP-kurser som har utvecklats för jämförelser av nationalräkenskaper, så som BNP, och är alltså inte utvecklade för internationella fattigdomsjämförelser. Det kan vara problematiskt då dessa PPP-kurser inte nödvändigtvis är representativa för de varor och tjänster som kan

tänkas vara aktuella för människor som lever i fattigdom, det finns därmed en risk att dessa inte har möjlighet att fullt ut reflektera den relativa prisnivån för extremt fattiga konsumenter. (PovcalNet World Bank) Då måttet anger andel av befolkningen som lever på under \$2 per dag innebär högre värden mer fattigdom.

Det icke-monetära måttet på fattigdom, förväntad livslängd vid födseln uttryckt i antal år, mäts med Världsbanken mått 'Life Expectancy at Birth (years)' (wdi_lifexp) och indikerar antalet år ett nyfött barn skulle leva om rådande mortalitet vid födseln skulle vara densamma genom hela dess liv. (Teorell et. al 2013, s. 406) En ökning i förväntad livslängd vid födseln är en indikator på minskad fattigdom, men även förbättringar i generell livskvalitet. (Norton & Gwartney 2008, s. 24-26) I kontrast till det monetära måttet på fattigdom är alltså lägre värden här en indikator på mer fattigdom. Denna variabel kan alltså förväntas vara högt korrelerad med det monetära måttet på fattigdom, men då det även är en indikator på generell livskvalitet, exempelvis tillgång till livsnödvändiga resurser så som vatten, adderar det ytterligare en dimension till den totala statistiska analysen och ger möjlighet till bredare och mer långtgående slutsatser.

4.4 Kontrollvariabler

För att kontrollera sambandet inkluderas följande kontrollvariabler i analysen:

- (1) Demokrati
- (2) Korruption
- (3) Äganderätter
- (4) Regeringseffektivitet

I regressionsanalyser inkluderas kontrollvariabler för att minska risken att dra felaktiga slutsatser om spuriösa bivariata samband. (Esaiasson et al. 2012, s. 85) För att reda ut vilka kontrollvariabler som är relevanta att kontrollera för är det viktigt att först formulera vilket syfte man har med att föra in dessa variabler. Det finns primärt tre sådana syften, vi kan söka hitta "orsaksmekanismen som förklarar varför x påverkar y", "hitta flera orsaksfaktorer i syfte att förbättra

förklaringen av y totalt sett” eller ”isolera effekten av x på y ”. (Teorell & Svensson 2013, s. 204) Inom ramen för denna statistiska analys är syftet att isolera effekten av graden av näringsfrihet (x) på fattigdom (y). Genom att endast titta på hur x påverkar y (bivariat regressionsanalys) riskerar vi att komma till fel slutsats angående den kausala effekten på y . Därför är det viktigt att kontrollera för andra potentiella orsaksfaktorer (multivariat regressionsanalys). I syfte att isolera effekten finns tre typer av kontrollvariabler (z) som är relevanta att kontrollera för, ”gemensamma bakomliggande faktorer z som påverkar både x och y ”, ”faktorer z som påverkar y och uppvisar ‘samtida variation’ med x ” och ”faktorer z som påverkar x och uppvisar ‘samtida variation’ med y ”. (Ibid.) Gemensamt för dessa tre typer av kontrollvariabler är att de alla ska påverka både x och y för att vara lämpliga att föra in i analysen. De kontrollvariabler som förs in i analysen måste därmed uppvisa ett signifikant samband med *både* grad av näringsfrihet och fattigdom för att fungera som adekvata kontrollvariabler inom ramen för syftet med den här statistiska analysen.

Som brukligt när det gäller avvägningen mellan vilka kontrollvariabler som ska tas med i en statistisk analys och vilka som eventuellt ska undantas, finns oändligt många sätt att ta sig an uppgiften på. Det är möjligt att det finns diverse variabler undertecknad borde ha tagit med av olika skäl. Men dessa fyra är de kontrollvariabler som är valda och de är valda både mot bakgrund av det statistiska resultat som redovisas i tabell 2 och 3 samt den teoretiska diskussion om varför man kan förvänta sig att variablerna uppvisar samband (se nedan). Detta gör att jag anser att alla dessa kontrollvariabler står på en stabil grund vad gäller relevans för att föra in dem i analysen.

Nedan följer först bivariata regressionsanalyser för att statistiskt illustrera relevansen för dessa kontrollvariabler. Därefter följer en kort diskussion för var och en av kontrollvariablerna med teoretiska förklaringar till varför vi kan vänta oss samband, och därmed även teoretiskt visa varför de är relevanta att ta med som kontrollvariabler i den statistiska analysen som sedan följer.⁹

⁹ Syftet med de bivariata regressionsanalyserna i detta avsnitt är att kontrollera den statistiska signifikansen och huruvida sambanden är positiva eller negativa, tolkningar av värden för b -koefficienterna är mot den bakgrunden inte relevant i detta avsnitt, varför dessa inte kommenteras ytterligare här.

Tabell 2. Bivariata regressionsanalyser. Beroende variabel: Business Freedom. Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parentes.

		Intercept	R²	N
Demokrati	1,073** (0,539)	54,386	0,47	83
Korruption	10,127*** (2,303)	65,534	0,191	83
Äganderätter	0,340*** (0,089)	48,976	0,153	83
Regeringseffektivitet	11,504*** (1,922)	65,027	0,296	83

*** = $p < 0,01$ ** = $p < 0,05$ * = $p < 0,10$. QoG Standard Data Set Cross-Section 2013. Business Freedom hf_business 2009-2012, Government Effectiveness (Estimate) wbgi_gee 2009, Control of Corruption (Estimate) wbgi_ccc 2009, Democracy (Freedom House/Imputed Polity) fh_ipolity2 2009, hf_prights Property Rights 2009

I tabell 2 redovisas de bivariata regressionsanalyserna med respektive kontrollvariabel som oberoende och Business Freedom som beroende variabel. För samtliga variabler finner vi ett statistiskt signifikant samband med Business Freedom. Alla kontrollvariabler, med undantag för grad av demokrati, uppvisar dessutom ett samband på 99%-nivån, med p-värden som understiger 0,01. Samtliga b-koefficienter är positiva vilket innebär att vi observerar positiva samband med Business Freedom, vilket exempelvis innebär att vi observerar mindre korruption i länder med hög grad av näringsfrihet.¹⁰ P-värdet redovisar sannolikheten att det finns ett positivt, och inte ett negativt, samband mellan variablerna. (Esaiasson et al. 2012, s. 383) Här kan vi konstatera att slumpen ger upphov till en felaktig slutsats enbart i 1% av fallen för dessa variabler, för grad av demokrati i 5% av fallen.

¹⁰ Notera att högre värden på korruptionsmättet innebär mindre korrumpertat.

Tabell 3. Bivariata regressionsanalyser. Beroende variabel: Befolkning <\$2 per dag (%). Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parentes.

		Intercept	R²	N
Demokrati	-3,969*** (1,257)	56,517	0,108	83
Korruption	-21,336*** (5,768)	22,215	0,143	83
Äganderätter	-0,775*** (,221)	59,624	0,132	83
Regeringseffektivitet	-29,558*** (4,559)	21,367	0,339	83

*** = p<0,01 ** = p<0,05 * = p<0,10. QoG Standard Data Set Cross-Section 2013. Population Below \$2 a Day (%) wdi_pb2 2006-2011, Government Effectiveness (Estimate) wbgi_gee 2009, Control of Corruption (Estimate) wbgi_cce 2009, Democracy (Freedom House/Imputed Polity) fh_ipolity2 2009, hf_prights Property Rights 2009

I tabell 3 redovisas resultaten för de bivariata regressionsanalyserna med kontrollvariablerna som oberoende variabler och fattigdom som beroende variabel. I detta fall har jag valt att kontrollera mot det monetära måttet för fattigdom, andel av befolkningen som lever på under \$2 per dag. Även här kan vi konstatera att samtliga kontrollvariabler uppvisar ett statistiskt signifikant samband med en av våra huvudvariabler, här fattigdom. Samtliga är signifikanta på 99%-nivån och har, som förväntat, negativa b-koefficienter vilket innebär att samtliga uppvisar negativa samband i relation till andel i befolkningen som lever på mindre än \$2 per dag. Det innebär exempelvis att hög grad av demokrati har ett samband med låg andel människor i fattigdom. Nedan följer en teoretisk diskussion kring varje variabel och de samband som redovisas i tabell 1 och 2.

4.4.1 Grad av demokrati

Grad av demokrati mäts enligt Hadenius & Teorells mått 'Democracy'. Det baseras på data från Freedom House mått 'Political Rights' (fh_pr) och 'Civil Liberties' (fh_cl), samt Systemic Peaces mått 'Polity' (p_polity2). (Teorell et. al 2013, s. 121, 77-78 & 95) Måttet går från 0-10 där 0 är minst och 10 är mest demokratisk. Demokrati betraktas här till stor del som baserat på medborgerliga fri- och rättigheter. Civil liberties definieras enligt: "the freedoms of expression and belief, associational and organizational rights, rule of law, and personal

autonomy without interference from the state.” (Teorell et. al 2013, s. 78) Political rights är de rättigheter som tillåter medborgare att delta fritt i den politiska processen. (Teorell et. al 2013, s. 77)

Som nämnt ovan är grad av näringsfrihet en del i det bredare begreppet ekonomisk frihet. Enligt Hayek-Lipset-Friedman-hypotesen kan ekonomisk frihet sägas upprätthålla och leda till demokrati. Hayek menar att om kapitalism ska betraktas som ett konkurrenskraftigt system som grundar sig i fritt förfogande över privat egendom bör man inse att demokrati endast är möjligt inom detta system, “[w]hen it becomes dominated by a collectivist creed, democracy will inevitably destroy itself.” (Hayek 1944, s. 69-70) Enligt hypotesen finns alltså en samvariation mellan ekonomisk frihet och demokrati. Viktigt att poängtera här är att hypotesen menar att politiskt fria länder även måste vara ekonomiskt fria, inte tvärtom, det finns flera exempel på icke-demokratier med ekonomisk frihet. I en statistisk analys på sydostasiatiska länder fann Zakir Khan (2012) empiriskt stöd för hypotesen. I länder med hög grad av demokrati kan vi generellt förvänta oss högre grad av näringsfrihet då dess komponenter, medborgerliga fri- och rättigheter så som rätten att organisera sig, kan anses sammankopplade med den grundläggande tanken med låga inträdeshinder till marknaden, vilket även är i linje med resultatet för den bivariata regressionsanalysen på grad av demokrati och Business Freedom i tabell 2.

Det finns flera skäl till varför grad av demokrati kan tänkas ha ett samband med fattigdom. Här antas, i enlighet med resultaten från den bivariata regressionsanalysen i tabell 3, att hög grad av demokrati har ett samband med lägre andel fattiga i ett land. Demokrati ger en röst till de fattiga, vilket kan påverka den politiska processen mot mer inkluderande policies för människor i fattigdom. (Tavares & Wacziarg 2001, s. 1344) Demokratier kan antas vara mer mottagliga för befolkningens basala behov, vilket gör att de då prioriterar policies som främjar humankapital på olika sätt. Utbildning är en sådan viktig faktor som kan agera drivande för att ta människor ur fattigdom, detta är ofta statligt finansierat och av redistributiv karaktär. (Tavares & Wacziarg 2001, s. 1346) Demokratier bör även ha mindre inkomstklyftor enligt samma resonemang. Dessa är alltså några skäl till varför vi kan tänka oss att grad av demokrati har en påverkan på fattigdom, enligt resultatet för den bivariata regressionsanalysen i tabell 3.

4.4.2 Regeringseffektivitet

Regeringseffektivitet mäts enligt Världsbankens mått 'Government Effectiveness' och går från -2,5 till +2,5 där högre värden innebär högre grad av regeringseffektivitet. Det definieras som "the quality of public service provision, the quality of the bureaucracy, the competence of civil servants, the independence of the civil service from political pressures, and the credibility of the government's commitment to policies." (Teorell et. al 2013, s. 144) Regeringseffektivitet är de inputs som krävs för att staten ska kunna implementera och producera policies samt leverera samhällstjänster, output.

Även kvaliteten på de inputs som krävs för styre av ett land påverkar graden av informellitet i en ekonomi, vilket som tidigare avhandlat påverkar fattigdom negativt. I en empirisk studie på regeringseffektivitet och den informella ekonomins storlek i brasilianska regioner visade Jonasson (2012) att lägre grad av regeringseffektivitet har ett samband med större storlek på den informella ekonomin. Striktare och mer kompetent verkställning av lagar och regler gör att det finns mindre utrymme att verka i den informella ekonomin, vilket också minskar dess storlek. Det har i sin tur ett samband med lägre andel fattiga. Låg grad av regeringseffektivitet har ett samband med högre andel fattiga. (Jonasson 2012, s. 482) Detta är även i linje med det statistiskt signifikanta resultatet från den bivariata regressionsanalysen mellan regeringseffektivitet och fattigdom i tabell 3.

När ett lands lagar och regler inte implementeras på ett tillfredsställande sätt är blir den följande reaktionen enligt OECD ofta överreglering. Istället för att undersöka de bakomliggande skälen till varför en viss typ av reglering har misslyckats blir lösningen att reglera än mer för att komma åt det problem man upplever som följd. (OECD 2000, s. 7) På detta sätt kan vi vänta oss att hög grad av regeringseffektivitet har ett samband med hög grad av näringsfrihet. När regeringseffektiviteten är hög finns det enligt detta resonemang mindre incitament att reglera för högre inträdeshinder på marknaden för företag, vilket också är i linje med resultatet för den bivariata regressionsanalysen i tabell 2.

4.4.3 Äganderätter

Äganderätter mäts enligt måttet 'Property Rights' (hf_prights) från Heritage Foundation. Måttet går från 0-100 där 100 är maximal grad av skydd för äganderätter, vilket är positivt i termer av ekonomisk frihet. Låg sannolikhet för att staten ska beslagta privat egendom och högt juridiskt skydd för densamma genererar alltså ett högre värde i måttet. (Teorell et. al 2013, s. 232) Äganderätter definieras som "the degree to which a country's laws protect private property rights and the degree to which its government enforces those laws." (Ibid.)

Äganderätter är standardiserade dokument som lägger grunden för olika förpliktelser och åtaganden och representerar därmed förhållandet mellan människor och egendom. Detta tillåter människor att etablera företagsavtal och förbindelser som sträcker sig utanför den närmaste geografiska sfären. Således är äganderätter grunden för att ackumulera kapital, expandera affärsrelationer och stimulera investeringsvilja. (Rogers 2009, s. 9) Om man ständigt lever med risken att ens egendom ska bli beslagtagnen av staten får det konsekvenser i form av att investeringsbenägenheten minskar kraftigt, vilket påverkar fattigdomen negativt. Ju fler människor som erkänner äganderätter som dokument som representerar en del av en privat egendom, desto större är marknaden som säljaren skulle kunna transferera eller sälja egendomen till. Större marknader främjar investeringar vilket ökar ekonomisk tillväxttakt. (de Soto & Litan 2001, s. 252)

Vidare förhindrar frånvaro av väletablerade äganderätter möjligheten för långsiktig ekonomisk och finansiell planering vilket är en nyckel i de flesta former av företagsverksamhet. (Rogers 2009, s. 16) Frånvaro av väletablerade äganderätter påverkar alltså ekonomin i stort men får även direkt negativa återverkningar för fattiga då deras egen investeringsvilja riskerar att reduceras märkbart. Mot den bakgrunden kan vi förvänta oss att frånvaro av väletablerade äganderätter har ett samband med högre andel fattiga, vilket även illustreras i den bivariata regressionsanalysen i tabell 3.

Frånvaro av väletablerade äganderätter har ett samband med grad av näringsfrihet på samma sätt som grad av näringsfrihet har ett samband med korruption. Om höga inträdeshinder existerar då det ökar möjligheten för tjänstemän att ta ut mutor, bör det även finnas incitament för att inte etablera ett system kring äganderättsskydd. Frånvaro av äganderättsskydd har även det ett

samband med korruption, utan att uppvisa rimliga eller juridiska skäl har officiella tjänstemän då större möjligheter både att tillskansa sig eller hota med att tillskansa sig privat egendom i mutsyfte. (Rogers 2009, s. 18) Om dessa incitament existerar för att ha låg grad av näringsfrihet, bör de även existera för att inte ha väletablerade äganderätter. Därmed bör låg grad av näringsfrihet ha ett samband med frånvaro av väletablerade äganderätter, vilket vi även kan se i det statistiskt signifikanta resultatet, med avseende på Business Freedom och äganderätter, från den bivariata regressionsanalysen i tabell 2.

4.4.4 Korruption

Korruption mäts enligt Världsbankens mått 'Control of Corruption' (wbgi_cce) och definieras här som otillbörligt utnyttjande av offentlig makt för privat vinning. (Teorell et. al 2013, s. 77) Måttet går från -2.5 till +2.5 där högre värden innebär mindre korruption. Det mäter perceptionen av korruption i ett land, dvs. upplevd och inte faktisk korruption. Det kan, som tidigare nämnt, vara problematiskt men det är en problematik som är bekymmersam att komma ifrån då faktisk korruption är svårt att effektivt mäta. Ett illustrerande exempel är Island som i mitten på 2000-talet toppade listorna över världens minst korruperade länder, när finanskrisen slog till 2008 visade det sig att Island hade korruptionsproblem i sådan stor omfattning att de till och med misstänktes ha utlöst finanskrisen i landet. I detta fall var ett perceptionsmått som Control of Corruption alltså inte ens i närheten av att återge de faktiska korruptionsproblemen på Island. (Bergh et. al 2013, s. 29-30) Därmed bör även resultaten här tolkas med försiktighet då perceptionsmått inte alltid har möjlighet att spegla hur utbredd den faktiska korruptionen i själva verket är.

Höga inträdeshinder, låg grad av näringsfrihet, föreligger enligt tollbooth-teorin för att öppna upp möjligheter till korrupta handlingar från officiella tjänstemän. (Djankov et. al 2002, s. 3) Det vill säga, ju fler byråkratiska hinder och procedurer företag måste gå igenom för inträde i den formella ekonomin, desto fler tillfällen ges för dessa tjänstemän att kräva mutor i utbyte mot att företagen ska kunna gå vidare i processen. Denna teori har även visats empiriskt genom den studie Djankov et. al (2002) genomförde på 85 länder, där man fann ett starkt samband mellan låg grad av näringsfrihet och korruption.

Korruption är även förenat med samhällsekonomiska kostnader som påverkar fattigdomen negativt. Det minskar tilltron till marknadsekonomins processer, snedvrider konkurrens, minskar incitamenten för entreprenöriella aktiviteter och begränsar företagens investeringsvilja. (Bergh et. al 2013, s. 12) Det mest fundamentala problemet med korruption är att resursanvändningen i samhället blir ineffektiv, något som kan få kraftiga återverkningar på människor i fattigdom. Inom privat sektor medför det att resurser i form av tid och pengar läggs på att muta, dölja oegentligheter och att manipulera systemet. I offentlig sektor innebär det att incitamenten blir större för att rikta resurser till områden med större möjligheter att tillskansa sig diverse förmåner och mutor. Alternativkostnaden för allt detta är att dessa resurser hade kunnat användas mer effektivt och produktivt med lägre korruption. Det finns även forskning som visar att korruption tenderar att ändra strukturen på offentliga utgifter så att mindre resurser läggs på utbildning. (Bergh et. al 2013, s. 140) Detta är en betydande faktor som får kraftiga konsekvenser, avsaknad av utbildning hämmar möjligheterna att ta sig ur fattigdom och förstärker fattigdomens onda cirkel, hög grad av korruption har ett samband med fattigdom vilket är i enlighet med den bivariata regressionsanalysen i tabell 3.

Vi har nu teoretiskt diskuterat samtliga variabler samt visat på statistiskt signifikanta bivariata samband med huvudvariablerna. Detta för oss in på resultatet för den statistiska analysen.

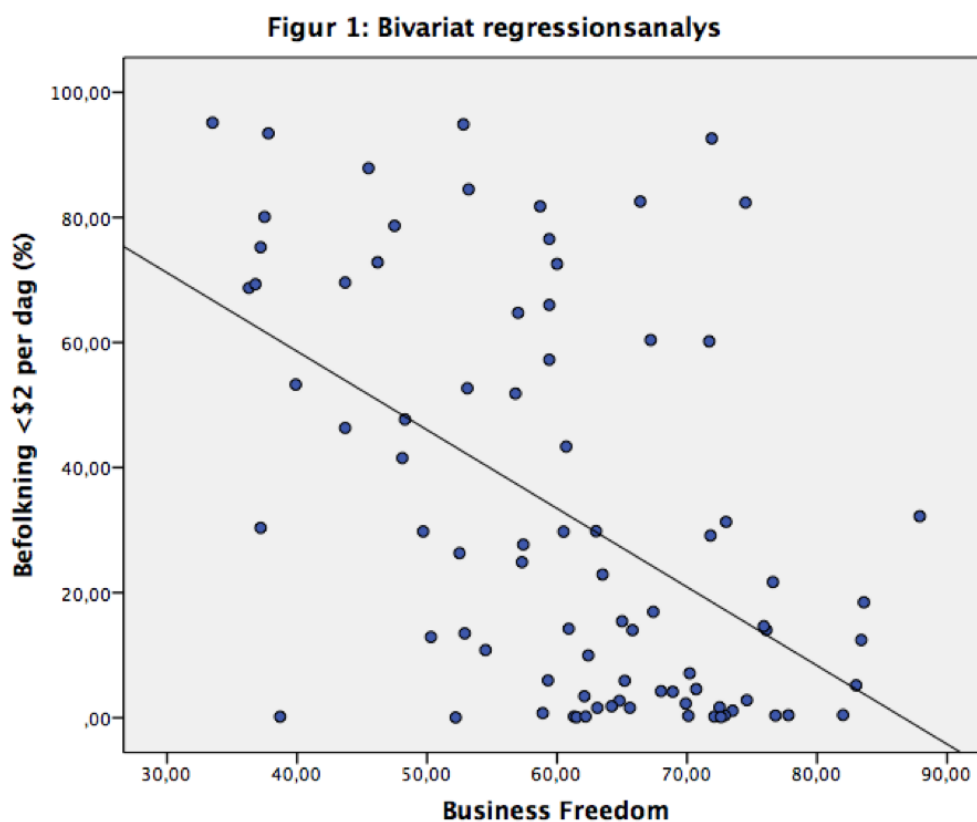
5 Resultat

Nedan redovisas resultatet för den bivariata regressionsanalysen för fattigdom och grad av näringsfrihet samt en grafisk illustration av sambandet. Därefter redovisas de multivariata regressionsanalyserna där det bivariata sambandet kontrolleras för med kontrollvariablerna.

Tabell 4. Bivariat regressionsanalys. Beroende variabel: Befolkning <\$2 per dag (%). Ostandardiserad b-koefficient, standardfel inom parentes.

Business Freedom	-1,256*** (0,234)
Intercept	108,838
R²	0,263
N	83

*** = $p < 0,01$ ** = $p < 0,05$ * = $p < 0,10$. QoG Standard Data Set Cross-Section 2013. Population Below \$2 a Day (%) wdi_pb2 2006-2011, Business Freedom hf_business 2009-2012.

QoG Standard Data Set Cross-Section 2013. Population Below \$2 a Day (%) wdi_pb2 2006-2011, Business Freedom hf_business 2009-2012.

I tabell 4 och figur 1 redovisas resultatet från den bivariata regressionsanalysen med Business Freedom som oberoende variabel (x) och fattigdom, befolkning <\$2 per dag, som beroende variabel (y). B-koefficienten anger den genomsnittliga förändringen för y när x ökar med en skalenhet, (Körner och Wahlgren 2006, s. 360) detta är lutningen på regressionslinjen som illustreras i figur 1. Hade sambandet mellan de två variablerna varit perfekt linjärt hade samtliga observationer legat på regressionslinjen i figur 1. (Ibid.) B-koefficienten är här -1,256 och tolkningen är att om värdet på Business Freedom (x) ökar med 1, förväntar vi oss att andelen fattiga i ett land (y) minskar med 1,256 procentenheter. En ökning i graden av näringsfrihet har därmed ett samband med minskad fattigdom. Då skalan för Business Freedom är 0-100 kan vi konstatera att +/- 1 skalenhet är en relativt liten förändring som krävs för att andelen fattiga ska ändras med 1,256 procentenheter, vilket i praktiken kan röra sig om väldigt många människor. P-värdet visar i detta fall sannolikheten för att sambandet är negativt och inte positivt. (Esaiasson et al. 2012, s. 383) P-värdet understiger 0,01 vilket är ett samband på 99%-nivån, sannolikheten för att sambandet de facto är negativt och inte positivt är därmed 99%.

Interceptet är 108,838 och anger var regressionslinjen skär y-axeln, det är y-variabelns betingade medelvärde när x är lika med noll. (Körner och Wahlgren 2006, s. 360) 108,838 överstiger i det här fallet y-variabelns maxvärde 100, vilket gör att tolkningen av interceptets värde som sådant i detta fall inte skulle vara meningsfullt.¹¹ Determinationskoefficienten R^2 anger hur stor del av den beroende variabelns (x) totala variation som förklaras av variablernas linjära samband. (Körner och Wahlgren 2006, s. 364) Determinationskoefficienten är här 0,263, vi konstaterar att förklaringsgraden är 26,3%. Med andra ord kan 26,3% av variationen i fattigdomsmåttet förklaras av variationer i Business Freedom.

Standardfelet används för att räkna ut den statistiska felmarginalen. Vid konfidensgraden 95% beräknas den statistiska felmarginalen genom att multiplicera standardfelet med 1,96 (Körner och Wahlgren 2006, s. 161): $0,234 * 1,96 = 0,459$. Med 95% sannolikhet är därmed b-koefficienten i den totala

¹¹ Interceptets värde används annars för att beräkna regressionslinjens ekvation, något undertecknad inte går in närmare på här.

populationen -1,256 +/- 0,459. Det ligger med andra ord inom intervallet (-1,715) – (-0,797). Med 95% säkerhet kan vi då konstatera att när Business Freedom ökar med en skalenhet, minskar andelen fattiga som minst med -0,797 procentenheter och som mest med -1,715 procentenheter. Som tidigare konstaterat är det en förhållandevis liten förändring i Business Freedom som krävs för att fattigdomsmåttet ska förändras med upp till -1,715 procentenheter.

För att kontrollera detta bivariata samband mot spuriösitet för vi nu in kontrollvariablerna i en multivariat regressionsanalys. Här görs två multivariata regressionsanalyser då analysen även använder ett icke-monetärt mått på fattigdom, förväntad livslängd vid födsel.

Tabell 5. Multivariata regressionsanalyser. Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parentes.

	Befolkning <\$2 per dag (%)	Förväntad livslängd vid födsel (antal år)
Demokrati	-1,068 (1,267)	0,654 (0,359)
Korruption	11,704 (10,212)	-1,688 (2,894)
Äganderätter	0,314 (0,347)	-0,189 (0,098)
Regeringseffektivitet	-35,134*** (8,902)	9,648*** (2,523)
Business Freedom	-0,652** (0,251)	0,218*** (0,071)
Intercept	60,407	58,904
Justerad R²	0,404	0,44
N	83	83

*** = p<0,01 ** = p<0,05 * = p<0,10. QoG Standard Data Set Cross-Section 2013. wdi_lifexp Life Expectancy at Birth (years) 2009-2012, Population Below \$2 a Day (%) wdi_pb2 2006-2011, Business Freedom hf_business 2009-2012, Government Effectiveness (Estimate) wbgi_gee 2009, Control of Corruption (Estimate) wbgi_cce 2009, Democracy (Freedom House/Imputed Polity) fh_ipolity2 2009, hf_prights Property Rights 2009

I tabell 5 redovisas resultaten för de multivariata regressionsanalyserna med de båda fattigdomsmåtten som beroende variabler. Business Freedom står som oberoende variabel med kontroll för demokrati, korruption, äganderätter och regeringseffektivitet. Vi konstaterar från tabell 5 att sambandet mellan Business Freedom och båda måtten på fattigdom är statistiskt signifikant även efter att vi tagit hänsyn till eventuell inverkan från kontrollvariablerna. Vad avser det monetära måttet på fattigdom, befolkning som lever på under \$2 per dag, försvagas sambandet något gentemot den bivariata analysen men är fortsatt

statistiskt signifikant, nu på 95%-nivån. Med 95% sannolikhet finns därmed ett negativt, och inte ett positivt, samband i populationen. B-koefficienten är -0,652, tolkningen är att när Business Freedom ökar med en skalenhet minskar andel av befolkningen som lever på mindre än \$2 per dag med 0,652 procentenheter. B-koefficienten är alltså något försvagad men är fortsatt negativ och uppvisar statistisk signifikans.

Det icke-monetära måttet på fattigdom, förväntad livslängd vid födsel, har även det ett statistiskt signifikant samband med grad av näringsfrihet. B-koefficienten är 0,218, vilket innebär att när Business Freedom ökar med 1 så ökar förväntad livslängd vid födsel med 0,218 år, sambandet är signifikant på 99%-nivån. En ökning i förväntad livslängd vid födsel är en indikator på minskad fattigdom. Grad av näringsfrihet uppvisar därmed ett statistiskt signifikant samband med fattigdom, hög grad av näringsfrihet har ett samband med minskad fattigdom, både med avseende på det monetära och icke-monetära måttet på fattigdom.

För varje variabel som förs in i en regressionsanalys tenderar determinationskoefficienten R^2 att stiga, oavsett om variabeln som förs in har förklaringskraft eller inte. För att dämpa alltför stora effekter av fler variabler på determinationskoefficienten i en multivariat regressionsanalys används justerad R^2 , vilket justerar värdet med hänsyn till att fler variabler finns i analysen. (Teorell & Svensson 2013, s. 201) Justerad R^2 är 0,404 med befolkning <\$2 per dag och 0,44 med förväntad livslängd vid födsel som beroende variabel. Förklaringskraften för de fem variablerna¹² i analysen med avseende på de två beroende variablerna är alltså 40,4% respektive 44%. I den bivariata regressionsanalysen ovan var förklaringsgraden för befolkning <\$2 per dag som beroende och Business Freedom som oberoende variabel 26,3%. När vi för in de fyra kontrollvariablerna i analysen ökar alltså förklaringsgraden bara med 14,1%, vilket totalt sett får anses vara relativt lite för fyra st variabler. Slutsatsen är att Business Freedom bär en stor del av förklaringsgraden i detta fall.

Vidare är det intressant att notera att regeringseffektivitet uppvisar statistisk signifikans på 99%-nivån både för det monetära och icke-monetära

¹² En oberoende variabel samt fyra kontrollvariabler

måttet på fattigdom, med kontroll för demokrati, korruption, äganderätter och Business Freedom. B-koefficienten med det monetära måttet på fattigdom som beroende variabel är -35,134. Tolkningen av denna b-koefficient är att när regeringseffektivitet ökar med en skalenhet, minskar andelen fattiga i ett land med 35,134 procentenheter. Anledningen till att denna b-koefficient blir så pass stor är att måttet på regeringseffektivitet är på en mindre skala än Business Freedom, från -2,5 till +2,5. Detta gör att en enhets förändring i måttet för regeringseffektivitet är större än för Business Freedom, vilket gör att b-koefficienten följaktligen är större.

Avslutningsvis konstaterar vi att resultatet från de multivariata regressionsanalyserna visar att både regeringseffektivitet och grad av näringsfrihet uppvisar statistiskt signifikanta samband med båda måtten på fattigdom, även efter kontroll för de övriga variablerna.

6 Slutsats

Från resultatet av den statistiska analysen kan vi konstatera att det finns ett signifikant samband mellan grad av näringsfrihet och fattigdom. I länder med hög grad av näringsfrihet, låga inträdeshinder, finns mot bakgrund av det en lägre andel människor i fattigdom. Detta både med avseende på ett monetärt och ett icke-monetärt mått på fattigdom, med kontroll för de fyra övriga variablerna. Eftersom analysen genomförts med tvärsnittsdata kan däremot inte någon slutsats, i statistisk mening, dras om orsakspilens riktning då tidsdimensionen saknas i den data som använts. Enligt den legalistiska teorin bör orsakspilen peka enligt grad av näringsfrihet till fattigdom. Höga inträdeshinder och överreglering från staten gör tillgång till den formella ekonomin kostsam, vilket på många sätt skapar den informella ekonomin, vilket i sin tur leder till fattigdom. Orsakspilen kan peka åt andra hållet, länder med hög fattigdom kan tendera att implementera policies för låga inträdeshinder i större utsträckning än länder med låg fattigdom. Det är däremot ingenting som stöds av det teoretiska ramverk som förts fram i denna uppsats, det skulle även gå tvärs emot resultaten från de många tidigare empiriska studier på ekonomisk frihet och fattigdom.

Vidare, den multivariata regressionsanalysen visar att även regeringseffektivitet har ett signifikant samband med båda måtten på fattigdom. Detta är intressant av flera skäl, Jonasson (2012) visade på ett samband mellan regeringseffektivitet och den informella ekonomins storlek i några brasilianska regioner. Det förefaller därmed vara så att låg regeringseffektivitet och låg grad av näringsfrihet båda skapar en större relativ informell ekonomi, vilket i sin tur påverkar fattigdomen negativt. Det tycks rimligt att båda dessa faktorer är ömsesidigt viktiga med avseende på den informella ekonomins storlek. Grad av näringsfrihet avser policies och regeringseffektivitet implementering och verkställning av dessa policies, båda är med andra ord viktiga. Slutsatsen undertecknad drar från detta och från den statistiska analysen är att den informella ekonomins relativa storlek tycks ha en stor inverkan på andelen fattiga i ett land och att det är detta samband vi ser när Business Freedom och regeringseffektivitet

uppvisar statistisk signifikans med fattigdom.

Som konstaterat av Bruton et. al (2013) fanns något av en kunskapslucka vad gäller empiriska och kvantitativa studier inom detta forskningsområde, en lucka denna uppsats nu lämnat ett bidrag till. Därför kan denna studie och resultaten som presenterats här med fördel utvecklas. För vidare forskning och kvantitativa analyser bör fokus ligga på att empiriskt undersöka orsakspilens riktning. Då den informella ekonomin tycks ha en stor negativ inverkan på fattigdom, bör även fortsatt forskning fokusera kring vad som orsakar informella ekonomier, eller kanske än mer viktigt hur man minskar en redan stor relativ informell ekonomi för att göra dess aktiviteter lagliga och formella.

7 Referenser

Alvarez, Sharon & Barney, Jay (2014) 'Entrepreneurial Opportunities and Poverty Alleviation'. *Entrepreneurship: Theory & Practice*, vol. 38, no. 1.

Bergh, Andreas. Gissur Ó Erlingsson, Mats Sjölin & Richard Öhrvall. (2013) "Allmän nytta eller egen vinning?" En ESO-rapport om korruption på svenska. Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi. Finansdepartementet. Stockholm.

Bruton, Garry D., Ketchen, David J. & Ireland, R. Duane. (2013) 'Entrepreneurship as a solution to poverty', *Journal of Business Venturing*, vol. 28, no. 6.

De Haan, Jakob & Sturm, Jan-Egbert (2000). 'On the Relationship between Economic Freedom and Economic Growth', *European Journal of Political Economy* vol. 16.

de Soto, Hernando & Litan, Robert E. (2001) 'Effective Property Rights and Economic Development: Next Steps', *Brookings-Wharton Papers on Financial Services*, vol. 251, no. 1.

Djankov, Simeon, Rafael La Porta, Florencio Lopez-De-Silanes & Andrei Shleifer. (2000) *The Regulation of Entry*. Cambridge, Mass.: National Bureau of Economic Research.

Doing Business a. 'Resolving Insolvency'. Tillgänglig:

<http://www.doingbusiness.org/methodology/resolving-insolvency>. Hämtdatum: 2014-12-06

Doing Business b. 'Answers to Frequently Asked Questions'. Tillgänglig:

<http://www.doingbusiness.org/FAQ/Doing-Business-FAQs-answered.pdf>. Hämtdatum: 2014-12-06

Easton, Stephen T. & Walker, Michael A. (1997). 'Income, Growth, and Economic Freedom', *American Economic Review* vol. 87, no. 2.

Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson & Lena Wängnerud. (2012) Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad. Fjärde upplagan. Norstedts Juridik. Stockholm.

Funds For NGOs. (2009) 'Specific Characteristics of the Formal Economy and Informal Economy'. Tillgänglig: <http://www.fundsforngos.org/development-dictionary/specific-characteristics-of-the-formal-economy-and-informal-economy/>. Hämtdatum 2014-12-06

Green, Duncan & Sen, Amartya. (2008) From Poverty to Power: How Active Citizens and Effective States Can Change the World. Oxford: Oxfam GB.

Gwartney, James D. & Connors, Joseph S. (2010) 'Economic Freedom and Global Poverty', *Accepting the Invisible Hand: Market-Based Approaches to Social-Economic Problems, Perspectives from Social Economics*. New York: St. Martin's Press, Palgrave Macmillan.

Hayek, Fredrick A. (1944) The Road to Serfdom. Chicago: University of Chicago Press

Jonasson, Erik. (2012) 'Government Effectiveness and Regional Variation in Informal Employment', *Journal of Development Studies*, vol. 48, no. 4.

Karabegović, Amela, & McMahon, Fred (2008) 'Economic Freedom Reduces Poverty'. *Fraser Forum 11/08*.

Khan, Zakir S. (2012) 'Democracy and Economic Freedom: A Static Panel Data Analysis of South Asia'. *CEU Political Science Journal*, vol. 7, no. 1.

Khavul, Susanna & Bruton, Garry D. (2013), 'Harnessing Innovation for Change: Sustainability and Poverty in Developing Countries', *Journal Of Management Studies*, vol. 50, no. 2.

Körner, Svante & Lars Wahlgren. (2006) Statistisk Dataanalys. Fjärde upplagan. Studentlitteratur. Lund.

LO-TCO. (2009) Informell Ekonomi: En Arbetsmarknad Utan Rättigheter och Regler.
Tillgänglig: www.lotcobistand.org/pdf/informell_ekonomi.pdf. Hämtdatum: 2014-12-06

Mbaku, John Mukum. (2013) 'Evaluating Poverty Elimination', *Harvard International Review*, vol. 35, no. 1.

McMahon, Fred (2009) 'The Benefits of Economic Freedom'. *Fraser Forum 11/09*.

Miller, Terry, Anthony B. Kim & Kim R. Holmes. (2014) 2014 Index of Economic Freedom of the World. Washington, DC: The Heritage Foundation.

Norton, Seth W. & Gwartney, James D. (2008) 'Chapter 2: Economic Freedom and World Poverty', i *Economic Freedom of the World: 2008 Annual Report*, Fraser Institute.

OECD. (2000) 'Reducing the Risk of Policy Failure: Challenges for Regulatory Compliance'.
Tillgänglig: <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/46466287.pdf>. Hämtdatum: 2014-12-18

PovcalNet World Bank. Tillgänglig: iresearch.worldbank.org/PovcalNet/index.htm.
Hämtdatum: 2014-12-06

QoG Standard Cross-Section & Time Series Data Set (2013).
<http://www.qog.pol.gu.se/data/datadownloads/qogstandarddata/>. Hämtdatum: 2014-11-24

Rogers, Julie (2009) *The Legalist Approach to the Informal Economy: An Affirmation of Universality*

Sachs, Jeffrey (2005) *The End of Poverty: Economic Possibilities For Our Time*. New York : Penguin Press.

Sen, Amartya. (2001) *Development as Freedom*. Oxford: Oxford University Press.

SIDA (2002) '*Perspectives On Poverty*'. Göteborg: Elander Novum.

Stoner, James A. F. & Wankel, Charles. (2007) *Innovative Approaches to Reducing Global Poverty*. Charlotte NC: Information Age Publishing.

Tavares, José & Wacziarg, Romain. (2001) 'How Democracy Affects Growth', *European Economic Review*, vol. 45, no. 1.

Teorell, Jan, Nicholas Charron, Stefan Dahlberg, Sören Holmberg, Bo Rothstein, Petrus Sundin & Richard Svensson. (2013). "The Quality of Government Dataset". University of Gothenburg: The Quality of Government Institute.

Teorell, Jan & Svensson, Torsten. (2007). *Att Fråga och Att Svara. Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.

Vandenburg, Paul (2006) 'Poverty Reduction Through Small Enterprises: Emerging Consensus, Unresolved Issues And ILO Activities', *SEED Working Paper no. 75*.

Wankel, Charles. (ed.) (2008) *Alleviating Poverty Through Business Strategy*. New York, N.Y. : Palgrave Macmillan.

White, Simon (2006) 'Assessing the Influence of the Business Environment on Small Enterprise Employment', *SEED Working Paper no. 71E*

Appendix 1

	Befolkning <\$2 per dag (%)	Förväntad livslängd vid födsel (antal år)	Business Freedom	Demokrati	Korruption	Äganderätter	Regerings- effektivitet
ALB	4,25	76,76	68,00	8,08	-0,49	35	-0,24
ARG	3,44	75,46	62,10	8,67	-0,52	20	-0,35
ARM	12,43	73,65	83,40	5,42	-0,57	30	0,00
AZE	2,81	70,32	74,60	2,00	-1,12	20	-0,68
BDI	93,45	49,42	37,80	6,08	-1,07	25	-1,03
BFA	72,56	54,47	60,00	5,00	-0,37	30	-0,56
BGD	76,54	68,33	59,40	6,67	-1,00	20	-0,88
BGR	0,41	73,41	77,80	8,92	-0,21	30	0,06
BIH	0,19	75,25	61,30	6,09	-0,37	10	-0,69
BLR	0,19	70,41	72,10	1,17	-0,66	20	-1,15
BOL	24,89	65,96	57,30	7,58	-0,66	10	-0,53
BRA	10,82	72,76	54,50	8,67	-0,11	50	0,02
BTN	29,76	66,53	60,50	5,33	0,82	60	0,47
CAF	80,09	46,88	37,50	3,92	-0,91	20	-1,49
CHL	2,72	78,76	64,80	10,00	1,38	85	1,15
CHN	29,79	73,06	49,70	1,17	-0,54	20	0,13
CIV	46,34	54,06	43,70	3,75	-1,10	30	-1,17
CMR	30,36	50,58	37,20	2,33	-0,93	30	-0,83
COD	95,15	47,80	33,50	4,58	-1,38	10	-1,69
COL	18,46	73,21	83,60	7,17	-0,30	50	-0,02
CRI	5,97	79,07	59,30	10,00	0,71	50	0,33
DOM	9,97	72,96	62,40	8,67	-0,76	30	-0,57
ECU	13,49	75,30	52,90	7,08	-0,92	20	-0,73
EGY	15,43	72,73	65,00	3,00	-0,43	40	-0,34

FJI	22,90	69,10	63,50	3,17	-0,59	30	-0,92
GEO	32,21	73,15	87,90	6,50	-0,24	40	0,27
GHA	51,84	63,39	56,80	9,08	0,06	50	-0,04
GIN	69,59	53,17	43,70	2,67	-1,05	20	-1,04
GTM	26,33	70,58	52,50	7,00	-0,54	35	-0,69
HND	29,84	72,53	63,00	6,75	-0,88	30	-0,69
HRV	0,09	76,17	61,50	9,33	-0,09	40	0,61
HUN	0,35	73,90	76,80	10,00	0,36	65	0,70
IDN	52,68	68,47	53,10	8,25	-0,81	30	-0,26
IND	68,72	64,78	36,30	8,50	-0,50	50	-0,02
JOR	1,59	73,15	65,60	3,00	0,19	55	0,22
KAZ	1,12	68,43	73,50	2,25	-0,91	30	-0,21
KGZ	21,69	69,10	76,60	4,00	-1,24	25	-0,94
KHM	53,27	62,07	39,90	4,25	-1,14	30	-0,80
LAO	66,00	66,65	59,40	1,17	-1,12	15	-1,02
LBR	94,88	55,48	52,80	6,92	-0,54	25	-1,22
LKA	29,13	74,57	71,80	6,50	-0,40	40	-0,11
LTU	0,44	72,91	82,00	10,00	0,16	55	0,66
LVA	0,37	73,08	72,90	9,08	0,15	55	0,61
MAR	14,03	71,59	76,10	3,08	-0,31	40	-0,21
MDA	7,11	68,61	70,20	7,42	-0,67	40	-0,55
MDG	92,62	66,19	71,90	4,17	-0,20	45	-0,68
MEX	5,19	76,47	83,00	8,25	-0,33	50	0,19
MKD	5,91	74,44	65,20	8,08	-0,10	35	-0,09
MLI	78,66	50,54	47,50	8,00	-0,67	35	-0,83
MNE	0,30	74,15	70,10	8,50	-0,16	40	-0,01
MOZ	81,77	49,28	58,70	6,67	-0,41	30	-0,49
MRT	47,69	57,92	48,30	3,25	-0,57	25	-0,85
MYS	2,27	73,79	69,90	6,50	-0,04	55	0,96
NER	75,23	53,82	37,20	3,83	-0,61	30	-0,71
NGA	84,49	50,95	53,20	5,58	-1,00	30	-1,22

NPL	57,25	68,00	59,40	6,50	-0,67	35	-0,83
PAK	60,19	64,96	71,70	5,83	-1,09	30	-0,78
PAN	14,63	75,80	75,90	9,33	-0,30	40	0,15
PER	14,01	73,54	65,80	8,50	-0,32	40	-0,41
PHL	41,53	68,23	48,10	7,42	-0,79	30	-0,12
POL	0,20	75,70	62,20	10,00	0,43	55	0,59
PRY	14,23	72,07	60,90	7,83	-0,85	30	-0,91
ROU	1,67	73,31	72,50	8,92	-0,27	40	-0,25
RUS	0,05	68,60	52,20	4,75	-1,12	25	-0,35
RWA	82,37	54,67	74,50	3,00	0,14	30	-0,18
SLV	16,94	71,52	67,40	8,25	-0,19	50	-0,02
SRB	0,74	73,69	58,90	8,67	-0,25	40	-0,09
SVK	0,12	74,91	72,60	10,00	0,27	55	0,89
SWZ	60,40	47,89	67,20	1,08	-0,19	45	-0,75
SYC	1,84	73,03	64,20	6,92	0,32	50	0,09
TGO	69,31	56,20	36,80	3,58	-1,04	30	-1,40
THA	4,58	73,77	70,70	5,58	-0,31	45	0,17
TJK	27,69	66,97	57,40	3,00	-1,14	25	-1,08
TLS	72,82	61,54	46,20	7,17	-1,00	20	-1,15
TUR	4,16	73,42	68,90	7,58	0,09	50	0,34
TZA	87,87	56,59	45,50	5,17	-0,44	30	-0,51
UGA	64,74	53,07	57,00	4,33	-0,91	30	-0,61
UKR	0,17	69,19	38,70	8,00	-1,02	30	-0,82
URY	1,58	76,11	63,10	10,00	1,24	75	0,61
VEN	12,91	73,94	50,30	3,83	-1,19	0	-0,89
VNM	43,36	74,61	60,70	1,58	-0,44	15	-0,29
ZAF	31,33	51,61	73,00	8,92	0,11	50	0,46
ZMB	82,55	47,81	66,40	7,17	-0,54	30	-0,76